

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 w Warszawie

WSTĘP

Program wychowawczo-profilaktyczny jest odpowiedzią na potrzeby rozwojowe oraz osobiste uczniów i środowiska wychowawczego. Próbuje także zmierzyć się z problemami i wyzwaniami współczesnego świata, przed którymi staje młody człowiek oraz jego rodzice i szkoła. Okres dojrzewania to czas narodzin dorosłego człowieka, kształtowania się poczucia własnej tożsamości, oddzielania się od rodziców, intensywniejszego doświadczania wspólnoty z innymi ludźmi, a czasy w których żyjemy to przyspieszone tempo przemian społecznych i technologicznych, co pociąga za sobą określone zagrożenia. Program wychowawczo-profilaktyczny promuje zdrowie i kształtuje oraz wzmacnia zachowania młodzieży zgodne ze społecznie akceptowanymi normami, zasadami i wartościami.

Rozdział I Charakterystyka szkoły i środowiska szkolnego

Nasza placówka znajduje się na Starym Mieście, w samym centrum kulturalnym Warszawy, co ułatwia organizowanie wielu interesujących zajęć dla uczniów. Jednocześnie wzmożone w centrum patrole policyjne i straży miejskiej w połączeniu ze szkolnym systemem monitoringu czynią naszą szkołę bezpieczną.

W skład Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 wchodzi: Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna nr 54 (BSS I nr 54) i Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy nr 1 (SSPdP nr 1). W BSS I nr 54 kształcimy młodzież niepełnosprawną intelektualnie w stopniu lekkim w zawodach: cukiernik, fryzjer, introligator, ogrodnik, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, stolarz, sprzedawca, tapicer. Młodzież niepełnosprawną intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym przygotowujemy do codziennej pracy i życia w społeczeństwie w SSPdP nr 1, gdzie uczniowie doskonalą praktyczne umiejętności życiowe jak: szycie, gotowanie, majsterkowanie, dekorowanie wnętrz. Nauka w szkole trwa trzy lata z możliwością przedłużenia etapu edukacyjnego o rok.

Niektórzy nasi uczniowie mają problemy także ze sprawnością fizyczną. Posiadają wady wzroku, słuchu, serca, niedowłady kończyn górnych i dolnych, często są to wady sprzężone. Są też uczniowie z chorobami układu nerwowego (epilepsja), z zaburzeniami emocjonalnymi, z ADHD czy autyzmem. Spora część naszych podopiecznych pochodzi z rodzin wielodzietnych i ubogich, czasami też niepełnych. Niewielki odsetek wychowuje się w domach dziecka. Jest też grupa uczniów wywodząca się z rodzin pełnych, o niezłym statusie materialnym.

Przed szkołą taką jak nasza stoi więc wiele wyzwań, z którymi staramy się radzić sobie jak najlepiej. Cała kadra pedagogiczna stara się maksymalnie aktywizować uczniów i indywidualizować nie tylko proces nauczania, ale wszelkie relacje uczeń - nauczyciel. W szkole specjalnej jest to sprawa pierwszorzędnej wagi. Każdy uczeń powinien czuć się ważny, doceniony i zauważony, każdy ma specyficzne problemy i powinien być odpowiednio traktowany to znaczy profesjonalnie i jednocześnie przyjaźnie, z szacunkiem i ze zrozumieniem.

Rozdział II Zasady ogólne i sylwetka absolwenta

W procesie kształcenia i wychowania nasza szkoła realizuje model humanistyczny, zaakceptowany przez społeczność szkolną, silnie zakorzeniony w tradycyjnych polskich i chrześcijańskich wartościach takich jak: bezpieczeństwo, sprawiedliwość, życzliwość, odpowiedzialność, uczciwość, zdrowie, godność i rodzina. W oparciu o te uniwersalne wartości kształtowanie właściwych postaw u uczniów i rozwijanie ich umiejętności w sferze emocjonalnej, intelektualnej, fizycznej i moralno-społecznej odbywa się zarówno podczas zajęć lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych.

Podstawowym czynnikiem wychowawczym jest prawidłowa realizacja zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych określona w statucie szkoły, szczególnie w szkolnych zasadach oceniania (WSO) i koncepcji pracy szkoły.

Punktem wyjścia do podejmowanych przez naszą placówkę rozmaitych oddziaływań wychowawczych jest opis świadomie kształtowanej sylwetki absolwenta. Chcemy, aby absolwent naszej szkoły był człowiekiem odpowiedzialnym, kulturalnym, myślącym, uczciwym, samodzielny, tolerancyjnym, wrażliwym, życzliwym, asertywnym, szanującym tradycję i historię własnego narodu oraz przestrzegającym prawa i akceptującym ogólnie przyjęte normy społeczne. Staramy się, aby nasz wychowanek, na miarę swoich możliwości, posiadał umiejętność współdziałania w zespole i pracy w grupie, potrafił sprawnie komunikować się z innymi i twórczo rozwiązywać problemy, umiał posługiwać się nowoczesną technologią informacyjną oraz potrafił przystosować się do szybko zmieniającego się świata.

Szkoła oferuje absolwentom pomoc psychologa, pedagoga i doradcy zawodowego w rozwiązywaniu trudności i problemów życiowych, możliwość działania w Klubie Absolwenta oraz uczestniczenie w zajęciach Akademii Umiejętności.

Nad prawidłowym przebiegiem procesu wychowawczego w placówce czuwają zespoły do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które dokonują wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania uczniów oraz opracowują dla nich strategie postępowania i indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne. Aktywnie uczestniczą w tych działaniach szkolni specjaliści: psycholog, pedagog, logopeda, specjaliści terapii pedagogicznej i doradca zawodowy.

Rozdział III **Cele programu**

Staramy się, aby nasza szkoła była placówką nowoczesną. Stosujemy więc różnorodne, współczesne metody kształcenia i wychowania. W praktyce łączymy tradycję z nowoczesnością, umożliwiając uczniom zdobycie zawodu i różnych pożytecznych umiejętności przydatnych na rynku pracy i w życiu oraz ułatwiając podjęcie dalszej nauki. W szkole kładzie się szczególny nacisk na budzenie wrażliwości moralnej i wspomaganie uczniów w dążeniu do samodzielności. Szkoła stara się wpajać uczniom szacunek dla innych i kształtować więź wspólnotową (rodzinną, lokalną, państwową), a także propagować patriotyzm jako wartość o podstawowym znaczeniu w wychowaniu.

Celem kształcenia i wychowania jest wszechstronny rozwój osobowości młodego człowieka. Za rozwój ucznia odpowiedzialni są rodzice, szkoła i on sam. Porozumienie i współdziałanie tych trzech podmiotów jest niezbędne. Pierwotne i największe prawo do wychowania mają rodzice, a szkoła może przyjąć na siebie jedynie rolę wspierającą rodzinę. Konieczne jest jednak zaangażowanie wszystkich zainteresowanych w proces kształcenia i wychowania. Niezbędne jest stworzenie uczniom możliwości podejmowania rozmaitych form aktywności na terenie szkoły i w oparciu o nią.

Głównym celem programu jest kształtowanie osobowości ucznia, który potrafi: świadomie dbać o zdrowie własne oraz innych ludzi, zachować się odpowiedzialnie w obliczu zagrożeń współczesnego świata, dokonywać właściwych wyborów, funkcjonować prawidłowo w społeczeństwie, korzystać z pomocy, doświadczenia i wsparcia dorosłych.

Rozdział IV **Zasady pracy wychowawczej z uczniem**

Najważniejsze zasady to:

- 1) szanowanie podmiotowości ucznia i jego godności osobistej,
- 2) sprawiedliwe traktowanie uczniów,
- 3) konsekwencja w działaniu i rzetelne informowanie o wszelkich działaniach dotyczących ucznia,
- 4) indywidualizacja sposobów postępowania zgodnych z potrzebami i umiejętnościami wychowanka,
- 5) tworzenie atmosfery życzliwości, współpracy, pracy, szacunku i tolerancji dla odmienności, pod warunkiem, że różnice te nie są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego,
- 6) uznawanie integralności i spójności procesu wychowawczego z procesem dydaktycznym,
- 7) opracowywanie na początku każdego roku szkolnego klasowego programu działań wychowawczo-profilaktycznych dostosowanego do specyfiki grupy.

Rozdział V

Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów

Rodzice/opiekunowie prawni dla dobra dziecka powinni utrzymywać w miarę stały kontakt ze szkołą i reagować adekwatnie do sytuacji oraz starać się realizować zalecenia wychowawcze. **Rodzice/opiekunowie prawni mają możliwość:**

- 1) współdecydowania w sprawach szkoły i wypowiedzania się na temat jej pracy poprzez działalność w Radzie Rodziców, uczestnictwo w zebraniach szkolnych, wypełnianie anonimowych ankiet,
- 2) współtworzenia i opiniowania planów i programów szkolnych,
- 3) korzystania z wiedzy, umiejętności, porad i pomocy specjalistów szkolnych oraz personelu medycznego szkoły,
- 4) systematycznego kontaktowania się z dyrekcją szkoły, wychowawcami klas, innymi nauczycielami w terminie uzgodnionym telefonicznie lub w pilnych przypadkach bez uzgodnienia,
- 5) uczestniczenia w uroczystościach i imprezach szkolnych,
- 6) doskonalenia umiejętności wychowawczych poprzez uczestniczenie w spotkaniach ze specjalistami spoza szkoły,
- 7) wypracowywania rozwiązań problemów wspólnie z nauczycielami.

Rozdział VI

Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę

Działania instytucji wspierających	Osoby odpowiedzialne
1. Kontaktowanie się ze specjalistami (edukatorami, terapeutami) z poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz innych placówek wspomagających pracę wychowawczą szkoły (wsparcie diagnostyczno-terapeutyczne)	pedagog, psycholog, dyrekcja
2. Współpraca ze strażą miejską i policją w edukowaniu prawnym młodzieży i podejmowaniu działań interwencyjnych	pedagog, wychowawcy, dyrekcja
3. Współpraca z kuratorami w celu zapewnienia właściwych oddziaływań wychowawczych	pedagog, wychowawcy
4. Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się problemem uzależnień (pozyskiwanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, porady i konsultacje, możliwość szkolenia)	psycholog, pedagog, nauczyciele
5. Utrzymywanie kontaktu z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną – wypożyczanie filmów edukacyjnych, pozyskiwanie broszur, plakatów, ulotek do pracy	pielęgniarka
6. Współpraca z poradniami leczącymi uzależnienia (informacje o dostępności leczenia, kierowanie na terapię)	psycholog, pedagog, pielęgniarka
7. Współpraca z ośrodkami i poradniami świadczącymi pomoc w zakresie zdrowia, terapii i pomocy rodzinie	psycholog, pedagog
8. Współpraca z poradniami seksuologicznymi (konsultacje, informacje o dostępności leczenia)	psycholog, pedagog, pielęgniarka

Rozdział VII

System wychowawczy i działania profilaktyczne

Nasza placówka wypracowała swoisty system oddziaływania wychowawczego, oparty głównie na budowaniu więzi emocjonalnej między uczniem a szkołą oraz integrowanie uczniów ze środowiskiem lokalnym.

Założeniom tym służą:

- 1) obchody uroczystości szkolnych (ślubowanie klas pierwszych, okrągłe rocznice założenia szkoły, Dzień Edukacji Narodowej, uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego), najważniejszych świąt państwowych i kościelnych,
- 2) imprezy sportowe, rozrywkowe i festyny (mikołajki, walentynki, andrzejki, Międzynarodowy Dzień Dziecka, festyn wiosenny dla kandydatów),
- 3) obozy, wycieczki krajoznawczo-turystyczne, wyjścia edukacyjno-wychowawcze,
- 4) wystawy prac uczniowskich oraz konkursy wiedzy i umiejętności szkolne i międzyszkolne,
- 5) zajęcia edukacyjno-wychowawcze w muzeach i innych miejscach użyteczności publicznej,
- 6) apele porządkowe.

Jednym z ważniejszych elementów systemu wychowawczego jest włączanie młodzieży do aktywnego uczestnictwa w **organizacjach szkolnych**. **Samorząd Uczniowski** przygotowuje do samorządności i pełnienia różnych ról społecznych, umożliwia poznawanie praw i obowiązków z nimi związanych oraz rozwija umiejętność współpracy i lepszego porozumiewania się z otoczeniem. **Szkolna drużyna harcerska** wpływa na kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, uczy samodzielności, zaradności, odpowiedzialności, podejmowania decyzji i współżycia w grupie.

Istotne znaczenie w procesie wychowawczym mają oferowane młodzieży **zajęcia pozalekcyjne**, będące okazją do rozwijania zainteresowań, pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności. W szkole działa **Spółdzielnia Uczniowska „Pychotka”**, która integruje uczniów wokół idei spółdzielczości. Prowadzony przez spółdzielnię **sklepik** propaguje idee zdrowego odżywiania, rozwija umiejętności współpracy i samorządności. **Szkolny Klub Sportowy i wolontariat sportowy** pomagają w rozpoznawaniu i rozumieniu potrzeb biologicznych i zdrowotnych człowieka, rozwijają sprawność fizyczną oraz rozbudzają zainteresowania rekreacją i sportem. Wolontariat kształtuje postawę alternatywną dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień, stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości, pomaga w rozwijaniu zainteresowań, w szukaniu pożytecznej formy spędzania czasu wolnego. Podejmowana przez uczniów-wolontariuszy aktywność wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości, jest ważna i pożądana ze względu na wymiar edukacyjno-wychowawczy.

Ważnym elementem systemu są zajęcia rewalidacyjne, usprawniające ogólnorozwojowo, motorycznie i komunikacyjnie, stwarzające szansę korygowania i kompensowania zaburzonych funkcji organizmu i doskonalenia umiejętności. **Lekcje biblioteczne** pozwalają lepiej wykorzystywać księgozbiór szkolny, a **redagowanie gazetki szkolnej** przygotowuje do lepszego funkcjonowania w życiu społecznym, rozwija umiejętność wypowiedzania się na piśmie, wyzwala aktywność poznawczą, kształtuje krytycyzm wobec zdarzeń i zjawisk społecznych. Uczniowie mają też możliwość realizacji swych pasji w **kołach zainteresowań**. Są one systematycznie dostosowywane do potrzeb i oczekiwań młodzieży, dlatego oferta jest corocznie modyfikowana.

Jednym z istotnych elementów wychowawczego oddziaływania szkoły są warsztaty i zajęcia **edukacyjno-terapeutyczne** prowadzone przez wychowawców klas w trakcie godzin wychowawczych i różnych specjalistów szkolnych jak: psycholog, pedagog, doradca zawodowy oraz specjalistów spoza szkoły (np. przedstawiciel Straży Miejskiej m. st. Warszawy).

Ważnym elementem systemu wychowawczego jest otoczenie uczniów **indywidualną opieką psychologa, pedagoga i doradcy zawodowego**. Koordynacją oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych i ustalaniem strategii działania wobec poszczególnych uczniów i całych zespołów klasowych zajmują się zespoły ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Jednak najważniejszym elementem systemu wychowawczego są działania profilaktyczne, które koncentrują się w 3 obszarach.

1. Funkcjonowanie i umiejętności społeczne

Celem najważniejszym w tym obszarze działania szkoły jest kształtowanie u uczniów istotnych umiejętności ze sfery interpersonalnej, takich jak: nawiązywanie dobrych kontaktów z ludźmi, konstruktywne rozwiązywanie problemów, radzenie sobie ze stresem, szukanie pomocy i wsparcia.

Działania szkoły	Osoby odpowiedzialne
1. Budowanie właściwych relacji międzyludzkich ze szczególnym uwzględnieniem relacji nauczyciel – uczeń	nauczyciele, specjaliści, pracownicy szkoły
2. Diagnozowanie problemów wychowawczych występujących w klasie i szkole, wypracowywanie i podejmowanie odpowiednich działań, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, promowanie świadomego macierzyństwa	wychowawcy klas, psycholog, pedagog, nauczyciele
3. Wzbudzenie poczucia przynależności do grupy i własnej w niej wartości	wychowawcy klas, specjaliści szkolni, nauczyciele
4. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu	wychowawcy klas, specjaliści szkolni, nauczyciele
5. Prowadzenie zajęć i warsztatów integrujących klasę, z zakresu sprawnej komunikacji międzyludzkiej, tolerancji, radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz stresem, empatii i asertywności, zwracania się o pomoc do innych	wychowawcy klas specjaliści szkolni nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
6. Realizowanie programów profilaktycznych (trening umiejętności społecznych) m.in. „Jak żyć z ludźmi”, „Nie przegraj”, „Przyjaciele Zippiego”, „Strażnicy uśmiechu”	przeszkoleni nauczyciele, edukatorzy, terapeuci
7. Zapoznavanie uczniów z systemem ogólnoludzkich i chrześcijańskich wartości uznawanych powszechnie w kulturze i tradycji	wychowawcy nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
8. Kształtowanie u uczniów umiejętności krytycznego odbioru informacji (m.in. reklam) oraz krytycznej postawy wobec ślepego naśladownictwa piercingu, tatuowania się	wychowawcy, specjaliści nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
9. Ochrona młodzieży przed przemocą z użyciem nowoczesnych technologii, uczenie bezpiecznego korzystania z Internetu (realizowanie programów profilaktycznych „W Sieci”, „Owce w Sieci”)	nauczyciele informatyki, wychowawcy, specjaliści szkolni
10. Organizowanie szkolnych imprez okolicznościowych promujących wartość życzliwości, tolerancji, przyjaźni i pokoju	nauczyciele, specjaliści szkolni, dyrekcja
9. Zwiększanie świadomości uczniów w zakresie obowiązującego prawa i konsekwencji jego łamania	wychowawcy klas, zaproszeni goście
11. Wzmacnianie zachowania pozytywnego uczniów, organizowanie apeli (nagradzanie)	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy
12. Kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań, rozróżnienia dobra od zła oraz wykazania się odwagą cywilną i gotowością do ponoszenia konsekwencji popełnionych błędów	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni
13. Przykład własny	wszyscy pracownicy

2. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy

Główne cele w tym obszarze działania szkoły to: propagowanie postawy odpowiedzialności za własne życie i zdrowie, szerzenie rzetelnej wiedzy o substancjach uzależniających, kształtowanie właściwych nawyków dotyczących spędzania czasu wolnego, przeciwdziałanie wagarom.

Działania szkoły	Osoby odpowiedzialne
1. Diagnozowanie skali problemu, czyli stopnia zagrożenia uczniów uzależnieniem	wychowawcy klas, pedagog, psycholog
2. Promowanie życia bez używek, dostarczenie rzetelnej wiedzy o środkach psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, alkohol) i mechanizmie ich działania we wszystkich sferach życia (zajęcia psychoedukacyjne, warsztaty z wykorzystaniem filmów, broszur, ulotek, artykułów prasowych, projekcje filmów, konkursy wiedzy i plastyczne)	wychowawcy klas, pielęgniarka, specjaliści szkolni
3. Trening umiejętności odmawiania	wychowawcy klas, specjaliści szkolni
4. Przeprowadzanie zajęć wychowawczych i warsztatów dotyczących agresywnego zachowania i źródeł agresji, uczenie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie ze złością	wychowawcy klas, psycholog, pedagog, socjoterapeuta
5. Pogłębianie wiedzy uczniów na temat prawa szkolnego oraz konsekwencji jego łamania	wychowawcy
6. Realizowanie programów profilaktycznych (m.in. „ARS, czyli jak dbać o miłość”, „Na agresję spojrz inaczej”, „Trzeci Elementarz”)	przeszkoleni nauczyciele, edukatorzy, terapeuci
7. Omawianie aspektów prawnych związanych z uzależnieniami oraz konsekwencji prawnych używania środków psychoaktywnych	wychowawcy, zaproszeni goście (straż miejska, policja)
8. Publikacja w gazetce szkolnej artykułów związanych z tematyką uzależnień	redakcja gazetki
9. Budowanie u uczniów poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, informowanie o instytucjach zajmujących się udzielaniem pomocy młodzieży	psycholog, pedagog, socjoterapeuta, wychowawcy
10. Zapobieganie niepowodzeniom w nauce (organizowanie grup pomocy koleżeńskiej, dodatkowych zajęć wyrównawczych)	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja
11. Przeciwdziałanie nieuzasadnionej absencji na zajęciach szkolnych: - skrupulatne zapisywanie nieobecności w dziennikach lekcyjnych, - monitorowanie frekwencji uczniów, - bieżące informowanie rodziców o nieusprawiedliwionych nieobecnościach dziecka, - stosownie procedury szkolnej, - informowanie ucznia o konsekwencjach	nauczyciele, wychowawcy, komisja do analizowania i monitorowania efektów kształcenia i wychowania
12. Otoczenie szczególną opieką uczniów z grup ryzyka (agresywne, trudne, nieodpowiedzialne, nieakceptowane społecznie zachowania)	wychowawcy, pedagog, psycholog
13. Organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z najuboższych rodzin	wychowawcy szkolna komisja ds. socjalnych Rada Rodziców
14. Wdrażanie dobrych sposobów organizowania i spędzania czasu	

wolnego (dyskusje nt. spędzania czasu wolnego i czynnego wypoczynku, organizowanie wyjść do kina, muzeum, propagowanie czytelnictwa, organizowanie rajdów i wycieczek oraz rozgrywek sportowych, dyskotek i zabaw szkolnych)	wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, bibliotekarz
15. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień młodzieży, zwiększanie uczestnictwa w szkolnych organizacjach młodzieżowych (Samorząd Uczniowski, ZHP, wolontariat szkolny, szkolne koło „Caritas”) i kołach zainteresowań	nauczyciele, opiekunowie organizacji i kół zainteresowań
16. Wzmacnianie rodziny w procesie wychowania: edukacja, szkolenia, porady	wychowawcy, pedagog, psycholog
17. Zwiększanie kompetencji nauczycieli z zakresu pracy profilaktycznej z młodzieżą (samokształcenie, rady szkoleniowe, kursy oraz inne formy doskonalące)	dyrekcja, pracownicy pedagogiczni
18. Stosowanie obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach trudnych	wszyscy pracownicy szkoły

3. Promowanie zdrowego stylu życia

Najważniejsze cele w tym obszarze działania szkoły to: kształtowanie zdrowego stylu życia w odniesieniu do zdrowia fizycznego i psychicznego oraz kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji służących zdrowiu i bezpieczeństwu.

Działania szkoły	Osoby odpowiedzialne
1. Pogadanki na temat higieny osobistej i dbałości o zdrowie (m.in. choroby „brudnych rąk”) oraz kultury życia codziennego	pielęgniarka, wychowawcy
2. Przeprowadzanie zajęć rozwijających świadomość w zakresie racjonalnego odżywiania i problemów związanych z anoreksją i bulimią	pielęgniarka, wychowawcy
3. Zajęcia rozwijające świadomość własnego ciała, zapobieganie wadom postawy	nauczyciele wychowania fizycznego
4. Poznawanie metod relaksacyjnych: - znaczenie odpoczynku, relaksu i relaksacji dla funkcjonowania organizmu, - formy relaksu: hobby, spacer, wycieczki	wychowawcy klas, psycholog, pedagog, logopeda, nauczyciele wych. fizycznego
5. Prowadzenie zajęć na temat chorób przenoszonych drogą płciową (w tym AIDS), poruszanie problemu odpowiedzialności za siebie oraz drugą osobę w kontekście zach. seksualnych (m.in. realizacja programu „Żyję bez ryzyka”)	nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, wychowawcy, psycholog, pedagog
6. Popularyzacja wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (artykuły, wywiady ze znanymi osobami - sportowcy, artyści), oddziaływania poprzez gazetkę szkolną i przykład własny	dyrekcja, nauczyciele, specjaliści, pielęgniarka
7. Praca indywidualna z uczniem przejawiającym zachowania ryzykowne	psycholog, pedagog, wychowawcy
8. Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców ze specjalistami	wychowawcy, pedagog, psycholog

Rozdział VIII

Ewaluacja i monitorowanie

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły podlega stałemu monitoringowi dokonywanemu na bieżąco przez dyrekcję szkoły. Raz na trzy lata ewaluacji programu dokonuje zespół powołany przez dyrektora szkoły po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej ZSS nr 105.

Załączniki

1. Procedury postępowania w sytuacjach trudnych
2. Strategia postępowania z uczniami i uczennicami palącymi papierosy na terenie ZSS nr 105
3. Strategia postępowania wobec uczennic w ciąży i posiadających małe dzieci w ZSS nr 105
4. Wykaz placówek profilaktyki i terapii uzależnień – Warszawa i okolice
5. Wykaz placówek leczenia uzależnień – województwo mazowieckie
6. Telefony zaufania

Warszawa, czerwiec 2017 r.

Projekt opracowały na bazie dotychczasowych programów K. Borkowska-Stankiewicz, B. Konecka, A. Skiba, M. Wiśniewska-Hałas

Uchwalono na zebraniu Rady Pedagogicznej ZSS nr 105 w dniu